Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2024/3822

2024 6 19

Euronest parlamentinės asamblėjos rezoliucija dėl ekonominio Rusijos agresijos karo poveikio Ukrainai ir rytinėms kaimyninėms šalims, priimta 2024 m. kovo 20 d.

(C/2024/3822)

EURONEST PARLAMENTINĖ ASAMBLĖJA,

— atsižvelgdama į 2011 m. gegužės 3 d. EURONEST parlamentinės asamblėjos steigiamąjį aktą ir 2017 m. lapkričio 24 d. įvykusio Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikimo bendrą deklaraciją,

— atsižvelgdama į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Gruzijos asociacijos susitarimą ([1]), ypač į nuostatas dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės,

— atsižvelgdama į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Moldovos Respublikos asociacijos susitarimą ([2]), ypač į nuostatas dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės,

— atsižvelgdama į Europos Sąjungos bei jos valstybių narių ir Ukrainos asociacijos susitarimą ([3]), ypač į nuostatas dėl išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės,

— atsižvelgdama į Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimą ([4]),

— atsižvelgdama į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Azerbaidžano Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą ([5]),

— atsižvelgdama į savo 2023 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl perėjimo prie žaliosios energetikos reaguojant į dabartinius energetinio saugumo iššūkius Rytų partnerystėje Rusijos agresijos ir okupacijos karo kontekste ([6]),

— atsižvelgdama į atnaujintą ekonomikos gaivinimo, atsparumo didinimo ir reformų darbotvarkę, pagrįstą Rytų partnerystės ekonomikos ir investicijų planu,

— atsižvelgdama į rytinėms kaimyninėms šalims skirtą 2021–2027 m. orientacinę daugiametę programą,

— atsižvelgdama į Ukrainos ir Moldovos atitinkamai 2022 m. vasario 28 d. ir 2022 m. kovo 3 d. pateiktas paraiškas dėl narystės ES ir į vėlesnį 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą suteikti joms šalies kandidatės statusą,

— atsižvelgdama į Sakartvelo 2022 m. kovo 3 d. pateiktą paraišką dėl narystės ES ir į vėlesnį 2022 m. birželio 23 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą pripažinti šalies europinę perspektyvą,

— atsižvelgdama į 2023 m. gruodžio 14–15 d. Europos Vadovų Tarybos sprendimą pradėti stojimo derybas su Ukraina ir Moldova ir suteikti Sakartvelui šalies kandidatės statusą,

— atsižvelgdama į 2022 m. kovo 3 d. Europos Sąjungos regionų ir miestų deklaraciją dėl solidarumo su Ukraina,

([1]) OL L 261, 2014 8 30, p. 4.
([2]) OL L 260, 2014 8 30, p. 4.
([3]) OL L 161, 2014 5 29, p. 3.
([4]) OL L 23, 2018 1 26, p. 4.
([5]) OL L 246, 1999 9 17, p. 3.
([6]) OL C 229, 2023 6 29, p. 16.

— atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto 2022 m. kovo 24 d. rezoliuciją dėl karo Ukrainoje ir jo ekonominių, socialinių bei aplinkosauginių padarinių ([7]) ir 2022 m. birželio 16 d. rezoliuciją „Ukraina – nuo pagalbos iki atstatymo. Europos pilietinės visuomenės pasiūlymai“ ([8]),

— atsižvelgdama į 2022 m. kovo 8 d. Komisijos komunikatą „Europos solidarumas su pabėgėliais ir tais, kurie bėga nuo karo Ukrainoje“ (COM(2022)0107),

— atsižvelgdama į 2022 m. gegužės 18 d. Komisijos komunikatą „Pagalba Ukrainai ir Ukrainos atstatymas“ (COM(2022) 0233),

— atsižvelgdama į 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento rekomendaciją Tarybai, Komisijai ir Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai dėl naujos ES plėtros strategijos ([9]),

— atsižvelgdama į 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2463, kuriuo nustatoma paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemonė (makrofinansinė pagalba +) ([10]),

— atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos pirmininko, Europos Komisijos pirmininkės ir Ukrainos prezidento bendrą pareiškimą, priimtą 2023 m. vasario 3 d. Kyjive vykusiame 24-ajame ES ir Ukrainos aukščiausiojo lygio susitikime,

— atsižvelgdama į 2024 m. vasario 14 d. trečiąjį skubų žalos ir poreikių Ukrainoje įvertinimą, kurį bendrai parengė Ukrainos vyriausybė, Komisija, Pasaulio bankas ir Jungtinės Tautos,

— atsižvelgdama į savo 2023 m. vasario 23 d. rezoliuciją dėl Rusijos Federacijos ginkluotos agresijos prieš Ukrainą ([11]), 2023 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl strateginės svarbos pradėti stojimo į ES derybas su Ukraina ir Moldova ([12]) ir 2023 m. vasario 21 d. rezoliuciją dėl paramos Ukrainai, Moldovai ir Sakartvelui siekiant narystės ES ([13]),

— atsižvelgdama į 2022 m. spalio 6 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Rusijos vykdomo agresijos karo prieš Ukrainą eskalavimo ([14]),

— atsižvelgdama į 2023 m. vasario 16 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Vieni metai nuo Rusijos invazijos į Ukrainą ir agresijos karo prieš ją pradžios“ ([15]),

— atsižvelgdama į 2023 m. birželio 15 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl tvaraus Ukrainos atstatymo ir integravimo į euroatlantinę bendruomenę ([16]),

— atsižvelgdama į 2023 m. liepos 11 d. Vilniuje vykusio NATO aukščiausiojo lygio susitikimo komunikatą,

— atsižvelgdama į 2022 m. birželio 27 d. ir 2023 m. gegužės 19 d. G7 vadovų pareiškimus dėl Ukrainos,

— atsižvelgdama į 2022 m. spalio 25 d. Berlyne vykusios Tarptautinės ekspertų konferencijos Ukrainos atkūrimo, atstatymo ir modernizavimo klausimais išvadas,

— atsižvelgdama į 2022 m. liepos 4–5 d. Lugane vykusios Ukrainos ekonomikos gaivinimo konferencijos išvadas, ypač į septynis „Lugano principus“ – pagrindinius Ukrainos ekonomikos gaivinimo proceso principus,

([7]) OL C 290, 2022 7 29, p. 1.
([8]) OL C 365, 2022 9 23, p. 1.
([9]) OL C 167, 2023 5 11, p. 105.
([10]) OL L 322, 2022 12 16, p. 1.
([11]) OL C 229, 2023 6 29, p. 30.
([12]) OL C 229, 2023 6 29, p. 29.
([13]) OL C 229, 2023 6 29, p. 33.
([14]) OL C 132, 2023 4 14, p. 94.
([15]) OL C 283, 2023 8 11, p. 34.
([16]) OL C, C/2024/490, 2024 1 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/490/oj.

— atsižvelgdama į 2022 m. gegužės 30 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas dėl Ukrainos, kuriose pritarta minčiai dėl Ukrainos atstatymo platformos, kuri suburtų Ukrainos vyriausybę, ES, jos valstybes nares ir Europos investicijų banką, taip pat tarptautinius partnerius, finansų įstaigas, organizacijas, ekspertus ir suinteresuotąsias šalis,

— atsižvelgdama į 2023 m. birželio 21–22 d. Londone vykusios Ukrainos atstatymo konferencijos išvadas,

— atsižvelgdama į 2023 m. spalio 5 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl Moldovos kelio į ES apžvalgos ([17]),

— atsižvelgdama į Ukrainos 2022–2032 m. atkūrimo ir vystymosi planą,

A. kadangi Rusija šiuo metu vykdo neišprovokuotą, nepateisinamą ir neteisėtą agresijos karą prieš Ukrainą, dėl kurio Ukraina prarado galimybes patekti į finansų rinkas ir smarkiai sumažėjo jos viešosios pajamos; kadangi Ukraina smarkiai padidino viešąsias išlaidas savo suvereniai teritorijai ginti, humanitarinei padėčiai taisyti ir valstybės paslaugų tęstinumui užtikrinti;

B. kadangi ne tik tragiškai žūsta žmonės, bet ir kasdien didėja paramos Ukrainos atsparumo didinimui, atkūrimui ir atstatymui finansavimo išlaidos, nes Rusijos pajėgos ir jų įgaliotiniai toliau vykdo beatodairiškus ir piktaviliškus išpuolius prieš gyvenamąsias vietoves ir civilinę infrastruktūrą, įskaitant ligonines, namus ir mokyklas; kadangi vienas iš tokių pavyzdžių yra 2023 m. birželio 6 d. vykdant teroro aktą Rusijos sunaikintos Kachovkos užtvankos atvejis;

C. kadangi Rusijos agresijos karas turi didžiulių pasekmių visų ES Rytų partnerystės šalių saugumui ir ekonomikai, ir ypač Moldovos, kurios ekonomika labai nukentėjo dėl prarastos prekybos, sumažėjusių užsienio investicijų ir padidėjusių energijos bei transporto kainų;

D. kadangi nuo šio agresijos karo pradžios ES, jos valstybės narės ir panašių pažiūrų partneriai teikia Ukrainai ne tik karinę, bet ir didelę humanitarinę, finansinę ir techninę paramą, kurios žūtbūt reikia siekiant padėti Ukrainai pasinaudoti savo teisėta teise gintis nuo Rusijos okupantų;

E. kadangi 2024 m. vasario 14 d. paskelbtame trečiajame skubiame žalos ir poreikių įvertinime, kurį parengė Ukrainos vyriausybė, Komisija, Pasaulio banko grupė ir Jungtinės Tautos, nurodoma, kad paramos Ukrainos atstatymui ir atkūrimui išlaidos ateinantį dešimtmetį sudarys 486 mlrd. USD;

F. kadangi 2023 m. sausio 26 d. pradėjo veikti tarpžinybinė paramos Ukrainai teikėjų koordinavimo platforma, kurioje dalyvauja Ukrainos, ES, G7 šalių, Europos investicijų banko, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko, Tarptautinio valiutos fondo ir Pasaulio banko ekspertai, veiksianti kaip katalizatorius siekiant sutelkti tarptautinius įsipareigojimus, kurių reikia Ukrainos poreikiams patenkinti;

G. kadangi ES institucijų, Europos investicijų banko ir ES valstybių narių prisiimti Europos komandos įsipareigojimai Ukrainai 2023 m. liepos mėn. iš viso sudarė 132 mlrd. EUR;

H. kadangi Ukrainos valdžios institucijų 2022–2032 m. atkūrimo ir vystymosi planu pagrindžiamas jų įsipareigojimas atkurti ir modernizuoti savo šalį ir įgyvendinti integracijos į ES reformas;

I. kadangi Ukrainos atstatymas taip pat suteiks galimybę paspartinti dvejopą skaitmeninę ir žaliąją pertvarką šalyje, be kita ko, plėtojant energetinį suverenumą ir nepriklausomybę nuo Rusijos tiekimo, taip atkuriant geriau, nei buvo („tobulinamasis atkūrimas“), o ne tiesiog atkuriant ar atstatant sunaikintą ar sugadintą infrastruktūrą;

J. kadangi ES valstybės narės ir kaimyninės šalys, ypač Moldova, kurios suteikė tranzitą ar prieglobstį milijonams ukrainiečių, priverstų palikti savo namus, taip pat patiria didelę ekonominę naštą dėl augančios infliacijos ir ypač dėl spartaus maisto ir energijos kainų didėjimo;

([17]) OL C, C/2024/1189, 2024 2 23, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1189/oj.

K. kadangi Laikinosios apsaugos direktyva ([18]) padėjo palengvinti Ukrainos pabėgėlių integraciją ES, nes jiems buvo suteikiamas leidimas gyventi ir galimybės įsidarbinti, gauti socialinę paramą, sveikatos priežiūros paslaugas ar pasinaudoti tinkamu būstu;

L. kadangi šiuo metu ES įgyvendina 2024–2027 m. Ukrainos priemonę, pagal kurią numatyta 50 mlrd. EUR dotacijų ir paskolų; kadangi šis finansavimas papildo 85 mlrd. EUR paramą, įskaitant Ukrainai anksčiau suteiktą karinę pagalbą; kadangi tikimasi, kad papildomi ištekliai bus skirti pagal Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“ ir Pasirengimo narystei paramos priemonę III, visų pirma humanitarinei pagalbai;

M. kadangi energetinio saugumo užtikrinimas ir žaliosios pertvarkos spartinimas artimiausiais metais išliks svarbiausiu Ukrainos, kitų Rytų partnerystės šalių ir ES prioritetu; kadangi visos Rytų partnerystės šalys yra pasirašiusios Paryžiaus susitarimą ir ES šalims kandidatėms labai svarbus suderinimas su ES aplinkos *acquis*;

N. kadangi 2023 m. vasario 2 d. Komisijos ataskaitoje dėl Ukrainos teisės aktų derinimo su ES *acquis* pateiktas išsamus ir teigiamas Ukrainos pažangos, padarytos siekiant užbaigti būtinas reformas, vertinimas, o tai dar labiau prisideda prie Ukrainos siekio tapti ES nare;

O. kadangi, 2023 m. gruodžio 14 d. Europos Vadovų Tarybai priėmus teigiamą sprendimą šiuo klausimu, kuo greičiau turėtų būti pradėtos ES ir šalių kandidačių Ukrainos ir Moldovos derybos;

Bendrosios pastabos dėl Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą

1. kuo griežčiausiai smerkia brutalų, neteisėtą ir nepateisinamą Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą, prie kurio prisideda neteisėtas Baltarusijos režimas ir jam vadovaujantis Aliaksandras Lukašenka; reikalauja, kad Rusija nedelsdama nutrauktų visus karinius veiksmus Ukrainoje ir besąlygiškai atitrauktų visas pajėgas ir karinę įrangą iš visos tarptautiniu mastu pripažintos Ukrainos teritorijos;

2. pabrėžia, kad šis agresijos karas pažeidžia tarptautinę teisę, kelia grėsmę Europos saugumui bei stabilumui ir sukėlė pasaulinę maisto krizę, nuo kurios pirmiausia kenčia besivystančios ir mažiausiai išsivysčiusios šalys, o visa atsakomybė už ją tenka Rusijai ir neteisėtam Baltarusijos režimui bei jam vadovaujančiam Aliaksandrui Lukašenkai; pabrėžia, kad dėl savo tiesioginio dalyvavimo neteisėtas Baltarusijos režimas turi būti traukiamas atsakomybėn taikant ekonomines ir tikslines Europos sankcijas;

3. reiškia tvirtą solidarumą su Ukrainos žmonėmis; visapusiškai remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą pagal tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas ir pabrėžia, kad šis karas yra šiurkštus tarptautinės teisės pažeidimas; reiškia pagarbą didžiulei Ukrainos žmonių ir šalies ginkluotųjų pajėgų, ginančių savo tėvynę ir suverenią teritoriją nuo Rusijos okupantų, drąsai ir atsparumui;

4. ragina ES, jos valstybes nares ir panašių pažiūrų partnerius padėti Ukrainai gintis nuo neteisėto Rusijos agresijos karo, tuo tikslu teikiant ilgalaikę humanitarinę, finansinę ir karinę paramą ir palaikant Ukrainą tol, kol reikės, kad ji pasiektų nepriklausomybę, suverenitetą ir atgautų visišką visos tarptautiniu mastu pripažintos teritorijos kontrolę;

5. teigiamai vertina kai kurių Europos įmonių sprendimą pasitraukti iš Rusijos rinkos ir ragina kitas įmones pasekti jų pavyzdžių ir rinktis vertybes, o ne ekonominius interesus;

([18]) 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą (OL L 212, 2001 8 7, p. 12).

Ekonominės pasekmės ES, jos valstybėms narėms ir kitoms šalims

6. primygtinai teigia, kad karas ir su tuo susijusios atkūrimo ir atstatymo pastangos turi atitikti dvejopą žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ES valstybėse narėse;

7. ragina ES institucijas ir valstybes nares didinti rinkos skaidrumą ir laikinai pašalinti visas kliūtis žemės ūkio produktų importui, siekiant sušvelninti pasaulinę maisto kainų krizę;

8. pažymi, kad priemonė „NextGenerationEU“, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje numatyta lankstumo nuostata nėra pakankamos dėl karo Ukrainoje atsiradusiems poreikiams patenkinti; rekomenduoja kreiptis į tarptautinius partnerius siekiant sukaupti paramą, įskaitant ekspertines žinias atstatymo srityje;

9. remia įdėtas pastangas pasitelkus solidarumo koridorius sudaryti palankesnes sąlygas grūdų eksportui iš Ukrainos, naudojantis įvairiais sausumos maršrutais ir ES uostais, nepaisant neteisėtos Rusijos vykdomos Juodosios jūros blokados; ragina ES ir jos valstybes nares toliau plėsti šiuos solidarumo koridorius, siekiant sušvelninti Rusijos agresijos karo sukeltą pasaulinę maisto krizę;

10. pabrėžia, kad būtina skubiai aktyviai dalyvauti pasaulinėje politikoje, ypač Jungtinėse Tautose ir Pasaulio prekybos organizacijoje, nes Rusija, siekdama kompensuoti dėl įvestų sankcijų patirtus nuostolius, toliau ieško kitų realizavimo rinkų;

11. vertina Rytų partnerystės šalių Ukrainai suteiktą humanitarinę pagalbą ir ragina ES bei jos valstybes nares teikti didesnę finansinę paramą kaimyninėms valstybėms;

12. ragina ES ir jos valstybes nares teikti didesnę ekonominę ir finansinę paramą, kad būtų kuo labiau sumažintas neigiamas Rusijos ir Ukrainos karo poveikis kitų Rytų partnerystės šalių ekonomikai;

13. ragina ES ir jos valstybes nares Rytų partnerystės šalims skirti daugiau techninės pagalbos programų, kad būtų sustiprintas jų tvarus eksporto į ES potencialas;

Pabėgėliai

14. pažymi, kad daugiau kaip 8 mln. ukrainiečių buvo priversti palikti savo namus ir ieškoti prieglobsčio saugesnėse vietose Europoje, o daugiau kaip 6,2 mln. ukrainiečių dėl karo buvo perkelti šalies viduje;

15. pabrėžia dideles finansines išlaidas, patirtas dėl šio antplūdžio, ypač Moldovos atveju, nes ji tapo pagrindine Ukrainos pabėgėlių tranzito šalimi; pažymi, kad Ukrainos pabėgėliai sudaro 0,7 proc. šiuo metu Sakartvele gyvenančių gyventojų;

16. palankiai vertina aktyvų ir humanišką ES valstybių narių ir Moldovos požiūrį, nes jos laikė atvertas sienas ir suteikė nuo Rusijos agresijos karo bėgantiems asmenims evakuacijos priemones, pastogę, skubią pagalbą, medicininę pagalbą ir prieglobstį;

17. ragina suteikti Ukrainos pabėgėliams vienodas teises su ES piliečiais naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, gauti išsilavinimą ir įsidarbinti, nes tai labai svarbu siekiant užkirsti kelią šių pabėgėlių skurdo didėjimui;

18. ragina imtis švietimo iniciatyvų ir programų, skirtų perkeltiems Ukrainos vaikams ir jaunimui, taip pat suteikti galimybę gauti kokybišką išsilavinimą, mokytis kalbų ir įgyti įgūdžių;

19. pabrėžia svarbų pilietinės visuomenės vaidmenį užtikrinant pažeidžiamoms grupėms priklausančių pabėgėlių apsaugą ir integraciją, ypač darbo rinkoje;

20. palankiai vertina tai, kad ES valstybėms narėms, suteikusioms prieglobstį žmonėms, pabėgusiems nuo Rusijos invazijos, skirta 3,4 mlrd. EUR pagal Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirtą ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyvą;

21. palankiai vertina 2022 m. birželio 29 d. Komisijos priimtą iniciatyvą „Lanksti pagalba teritorijoms“ (FAST-CARE); tai naujas priemonių rinkinys, kuriuo suteikiama papildomo lankstumo, susijusio su sanglaudos politikos priemonių įgyvendinimu, siekiant padėti ES valstybėms narėms, regionų ir vietos valdžios institucijoms ir kitiems partneriams šalinti Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą padarinius;

22. ragina ES skirti papildomą finansavimą toms ES valstybėms narėms ir Moldovai, kurios yra pagrindinės Ukrainos pabėgėlių, atvykstančių į ES, atvykimo vietos;

23. atkreipia dėmesį į 250 000 šalies viduje perkeltų asmenų Sakartvele, kurie vis dar negali saugiai ir oriai grįžti namo dėl tebesitęsiančios Rusijos vykdomos Abchazijos ir Cchinvalio (Pietų Osetijos) regionų okupacijos;

Ukrainos atsparumo didinimas, atkūrimas ir atstatymas ir parama Moldovai

24. pabrėžia, kad nepaprastai reikalinga tolesnė skubi ir didžiulė finansinė parama, kuri padėtų Ukrainos ir Moldovos ekonomikai išsilaikyti, kad jos galėtų lengviau pasiekti ilgalaikį stabilumą; ragina atnaujinti ES strategiją dėl Rytų partnerystės šalių, kurios yra kandidatės tapti ES narėmis, siekiant toliau gerinti ES bei jos valstybių narių ir šių šalių ekonominius santykius;

25. palankiai vertina tai, kad nuo Rusijos agresijos karo pradžios ES, jos valstybės narės ir finansų įstaigos sėkmingai sutelkė precedento neturinčio dydžio dotacijų ir paskolų sumas bendram Ukrainos ekonominiam, socialiniam ir finansiniam atsparumui remti makrofinansinės pagalbos, paramos biudžetui, pagalbos ekstremaliosios situacijos atveju, reagavimo į krizes ir humanitarinės pagalbos forma;

26. ragina ES kuo greičiau įgyvendinti teisines taisykles, būtinas tam, kad būtų galima konfiskuoti įšaldytą Rusijos turtą ir panaudoti jį Ukrainai ginti ir įvairioms Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą pasekmėms šalinti, įskaitant šalies atstatymą ir kompensacijas aukoms;

27. primygtinai teigia, kad būtina teikti paramą Ukrainos mažosioms ir vidutinėms įmonėms, ūkininkams ir pilietinei visuomenei, kad jie galėtų veikti karo metu; pabrėžia, kad mažosioms ir vidutinėms įmonėms teks lemiamas vaidmuo užtikrinant ilgalaikį Ukrainos ekonomikos atsigavimą;

28. palankiai vertina tai, kad 2022 m. ES patvirtino priemonę „Makrofinansinė pagalba +“, pagal kurią Ukrainai suteikiama iki 18 mlrd. EUR ilgalaikių paskolų, skirtų remti transporto infrastruktūros, kaip antai tiltų, kelių ir geležinkelių, kritinės svarbos remonto darbus, taip pat kitų ypatingos svarbos ir savivaldybių infrastruktūros bei komunalinių paslaugų objektų remontą ir būstų bei socialinės infrastruktūros, kaip antai mokyklų, vaikų darželių ir sveikatos priežiūros įstaigų, atkūrimą;

29. pabrėžia, kad svarbu, jog ES skatintų pilietinės visuomenės organizacijų ir bendruomeninių iniciatyvų įgalėjimą ir suteiktų joms išteklių, kad jos galėtų prasmingai prisidėti prie Ukrainos atstatymo ir atsigavimo po karo;

30. ragina ES sukurti paskatas Europos įmonėms investuoti nukentėjusiuose regionuose, kad būtų skatinamas ekonomikos atsigavimas, darbo vietų kūrimas ir atstatymas po karo;

31. palankiai vertina laikiną visų importo muitų taikymo visam Ukrainos eksportui į ES sustabdymą, taigi nuo 2022 m. gegužės 30 d. tiems eksportuojamiems produktams leidžiama patekti į rinką visiškai be muitų ir kvotų, taip pat visų Ukrainos plieno eksportui taikomų ES antidempingo ir apsaugos priemonių taikymo sustabdymą; palankiai vertina 2023 m. gegužės 25 d. Tarybos sprendimą dar vieniems metams, iki 2024 m. birželio mėn., sustabdyti visų Ukrainos eksportui į ES taikomų muitų, kvotų ir prekybos apsaugos priemonių taikymą;

32. pritaria 2023 m. vasario 14 d. Komisijos pasiūlymui įtraukti duomenų perdavimą tarptinkliniu ryšiu į ES ir Ukrainos asociacijos susitarimą; ragina ES ir Ukrainos prekybos komitetą pritarti šiam pasiūlymui, kad dvišalis vidaus rinkos režimas būtų pradėtas taikyti duomenų perdavimui tarptinkliniu ryšiu tarp Ukrainos ir ES;

33. palankiai vertina 2023 m. birželio 7 d. Komisijos sprendimą toliau integruoti Ukrainą į ES bendrąją rinką atveriant galimybę naudotis Europos infrastruktūros tinklų priemone infrastruktūrai finansuoti;

34. primena, kad Lugano deklaracijoje, kurią pasirašė daugiau kaip 40 šalių ir tarptautinių finansų įstaigų, buvo išryškinti Ukrainos atkūrimo ir atstatymo procesų principai, būtent: partnerystė; reformų procesas; skaidrumas, atskaitomybė ir teisinė valstybė; demokratinis dalyvavimas; įvairių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas; lyčių lygybė ir įtrauktis; tvarumas;

35. palankiai vertina 2023 m. birželio 20 d. Komisijos pasiūlymą nustatyti naują Ukrainos priemonę, kurios tikslas – remti Ukrainos atkūrimą, atstatymą ir modernizavimą, kaip specialią finansinę priemonę, pagal kurią 2024–2027 m. Ukrainai bus teikiama nuosekli, nuspėjama ir lanksti parama;

36. pažymi, kad atstatymo pastangos turi būti grindžiamos inovacijomis, kad būtų remiama dvejopa skaitmeninė ir žalioji pertvarka;

37. pabrėžia, kad pilietinė visuomenė turi aktyviai dalyvauti visuose atstatymo proceso etapuose, kad būtų užtikrintas sėkmingas teisinės valstybės reformų, deoligarchizacijos, kovos su korupcija ir dvejopos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos įgyvendinimas;

38. pabrėžia, kad ES turėtų toliau investuoti į Ukrainos energetikos pertvarką, be kita ko, finansuodama daugiašalius projektus energetinio saugumo srityje, kad būtų patenkinti esami ir būsimi energetikos infrastruktūros poreikiai;

39. ragina Ukrainos vyriausybę toliau stiprinti vietos savivaldą ir į bendrą Ukrainos atsparumo didinimo, atkūrimo ir atstatymo procesų struktūrą įtraukti sėkmingai įgyvendintą decentralizacijos reformą;

40. palankiai vertina Azerbaidžano vaidmenį didinant ES valstybių narių ir Ukrainos energetinį saugumą; pabrėžia, kad reikia spartinti perėjimą nuo iškastinio kuro prie žaliosios energijos ir toliau skatinti energijos vartojimo efektyvumą; ragina Azerbaidžaną ir Armėniją paspartinti derybas dėl ilgalaikio taikos susitarimo, kad būtų išspręsti tebesitęsiantys pasienio konfliktai ir prisidėta prie stabilumo, bendradarbiavimo ir klestėjimo regione;

41. pabrėžia, kaip svarbu toliau teikti paramą, kad būtų kuriami techniniai pajėgumai junglumo projektams, kuriais didinamas ES ir Rytų partnerystės šalių tarpusavio energetinis saugumas, pavyzdžiui, Sakartvelo ir Rumunijos Juodosios jūros povandeninių kabelių projektui;

42. ragina ES ir jos panašių pažiūrų partnerius toliau vykdyti savo sankcijų Rusijai ir neteisėtam Baltarusijai režimui bei jam vadovaujančiam Aliaksandrui Lukašenkai sankcijų politiką, kartu stebint, peržiūrint ir didinant jos veiksmingumą ir poveikį;

43. ragina visų ES valstybių narių ir Rytų kaimynystės šalių valdžios institucijas užtikrinti, kad bet koks galimas sankcijų apėjimo atvejis būtų nustatytas, ištirtas ir už tai būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas;

44. reiškia didelį susirūpinimą dėl tebevykstančios ES šalių ir Rusijos prekybos karui itin svarbiomis prekėmis, kurioms taikomos sankcijos; apgailestauja dėl to, kad Rusijai taikomų ES sankcijų laikomasi itin prastai; smerkia praktiką, kai ES kilmės prekės, kurioms taikomos sankcijos, parduodamos įmonėms ar asmenims iš ES nepriklausančių šalių, kol šios prekės vis dar yra ES, o tada jos tiesiogiai vežamos į Rusiją; smerkia įmones, įskaitant ES įsikūrusias įmones, kurios, siekdamos ir toliau gauti didžiulį pelną, sąmoningai apeina sankcijas ir taip kenkia ES pastangoms remti Ukrainą; pabrėžia, kad Sąjungos ribojamųjų priemonių apėjimas, be kita ko, perkeliant prekes į paskirties vietą, kurioje jų importas, eksportas, pardavimas, pirkimas, perdavimas, tranzitas ar vežimas yra draudžiamas, turėtų būti kriminalizuotas ES lygmeniu; pabrėžia, kad, norint užtikrinti sankcijų vykdymą, būtina, kad ES nedelsiant kriminalizuotų tiesioginius sankcijų pažeidimus, įskaitant atvejus, kai jie vykdomi dėl didelio aplaidumo, taip pat netiesioginius sankcijų pažeidimus, vykdomus apeinant Sąjungos ribojamąsias priemones;

45. ragina ES, jos valstybes nares ir panašių pažiūrų partnerius toliau remti Moldovą, jai einant savo pasirinktu europiniu keliu, nes jos stabilumas ir klestėjimas yra tiesiogiai susiję su Ukrainos atsparumu ir Europos saugumu;

46. ragina ES toliau teikti finansinę ir politinę paramą kitoms Rytų partnerystės šalims, įskaitant Armėniją ir Azerbaidžaną;

47. ragina ES teikti Sakartvelui apčiuopiamą ir matomą pagalbą, kad būtų skatinama tolesnė jos pažanga siekiant narystės ES;

48. pabrėžia, kaip svarbu, kad ES teiktų finansinę pagalbą Baltarusijos pilietinei visuomenei, jaunimui, studentams, akademiniams darbuotojams ir specialistams; atsižvelgdama į tai, ragina Komisiją ir valstybes nares supaprastinti vizų ir leidimų gyventi išdavimo procedūras asmenims, kurie bėga iš Baltarusijos dėl politinių priežasčių, taip pat parengti taisykles ir procedūras, taikytinas asmenų be pilietybės atvejais;

49. primygtinai reikalauja, kad Rusija būtų įpareigota atlyginti padarytą žalą ir taip reikšmingai prisidėti prie Ukrainos atstatymo pastangų; ragina išnaudoti visas teisines galimybes pagal tarptautinę teisę, kad įšaldytą Rusijos turtą būtų galima panaudoti visoms pagalbos Ukrainai ir Ukrainos atkūrimo sritims remti.